

Hafnafundur 2017

Húsavík

REGLUGERÐ nr. 580/2017
um slysavarnir og öryggisbúnað í höfnum

Friðjón Axfjörð Árnason
Mannvirkjadeild Samgöngustofu
September 2017

Öryggi í höfnum

- Innleiðing nýrrar reglugerðar.
- Heimsóknir og kynning hjá höfnum.
- Breytingar í eftirliti – innra eftirlit.
- Samstarf allra aðila nauðsynlegt.
- Hjá Samgöngustofu fer Mannvirkjudeild með málefni hafna, starfsmenn eru:
Friðjón A. Árnason og Halldór Zoëga.

Öryggi í höfnum

- Í 7. gr. Hafnalaganna segir m.a.: „Eigandi hafnar er ábyrgur fyrir því að mannvirki, búnaður og rekstur hafnarinnar sé ætíð í samræmi við gildandi lög og reglugerðir.“
- Í 4. gr. nýrrar reglugerðar (frá 29.6.2017) segir m.a.: Með *hafnaryfirvöldum* er í þessari reglugerð átt við eiganda eða stjórn viðkomandi hafnar eða annan þann aðila sem fer með forræði hafnarinnar.
- Í 5. gr. gildandi reglugerðar segir m.a.: „Hafnaryfirvöld skulu sjá til þess að öryggisbúnaði í höfnum sé ætíð vel við haldið og hann nothæfur.“

Ný reglugerð nr. 580/2017

- Eftir að Samgöngustofa tók til starfa 2013 hófst vinna við að greina lög og reglugerðir um samgöngumál og þar á meðal þágildandi reglugerð um hafnamál. Ákvæði um slysavarnir í höfnum var að finna í VI. kafla reglugerðar um hafnamál nr. 326/2004. Sum ákvæði hennar þóttu ekki nógu skýr, jafnvel ruglingsleg og erfitt að vinna eftir þeim.
- Haldnir voru 5 „fjórðungsfundir“ með forráðamönnum hafna á landinu og er nýja reglugerðin afrakstur af þeim fundum ásamt góðum tillögum og ábendingum síðan frá höfnunum sjálfum.

Dæmi um endurbætur.....

ÁÐUR....

Bjarghringir o.fl.

- Á hverju aðskildu hafnarsvæði, en þá er átt við að fjarlægð til næstu viðlegu sé meiri en 200 m mælt eftir eðlilegri gönguleið, skulu vera a.m.k. tveir bjarghringir, tveir krókstjakar a.m.k. 6 m langir og tvö björgunarnet/björgunarlykkja.....

NÚNA.....

Öryggisbúnaður, björgunartæki o.fl.

- Á hverri fastri bryggju með samfelldri viðlegu allt að 100 m að lengd skal vera a.m.k. eitt sett björgunartækja sem samanstendur af einum bjarghring, einum krókstjaka a.m.k. 6 m löngum og einni björgunarlykkju. Auk þess skal vera eitt sett slíkra björgunartækja fyrir hverja byrjaða 100 m til viðbótar ef lengd samfelldrar viðlegu er meiri en 100 m.

REGLUGERÐ nr. 580/2017 **um slysavarnir og öryggisbúnað í höfnum**

Nokkur atriði úr reglugerðinni

Mannvirkjadeild SGS

Júní 2017

Úr 6. gr.

Stigar, landgangar, ofl.

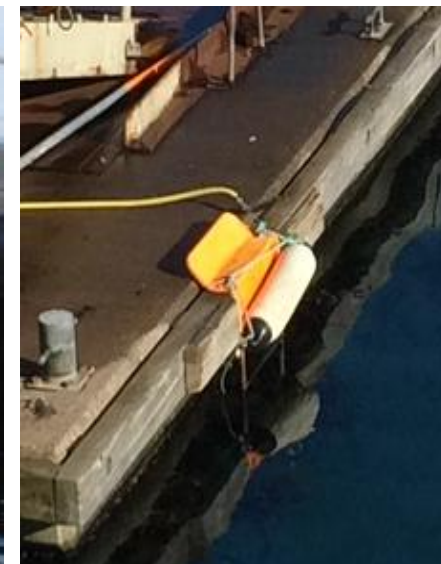
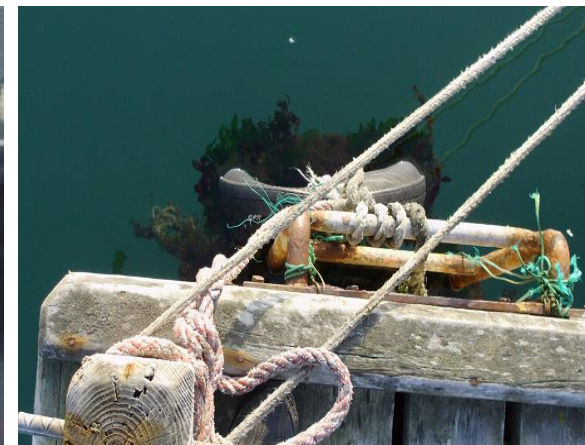
- Allar bryggjur skulu búnar greiðfærum stigum. Á föstum bryggjum skulu stigar ná a.m.k. 1,5 m niður fyrir stórstraumsfjöruborð og vera rauðgulir á lit (sbr. skilgreiningu lita í 11. gr.) a.m.k. 2,0 m niður frá bryggjubrún. Þó er heimilt að mála flöt jafnbreiðan stiganum a.m.k. 2,0 m niður frá bryggjubrún á þilplötu innan við stigan í fyrrnefndum lit.

Úr 6. gr.

Allar bryggjur skulu búnar **greiðfærum** stigum!

- Óheimilt er að setja fríholt, dekk, belgi eða aðra hluti fyrir stiga að hluta eða öllu leyti. Einnig er óheimilt að festa landfestar, keðjur, eða annað í stiga, festingar þeirra eða handföng þeim tilheyrandi.

Úr 6. gr.

Handföng og auðkenni stiga

- Við stiga á föstum bryggjum skulu vera rauðgul handföng á eða í bryggjukanti til að auðvelda uppgöngu yfir kantinn.

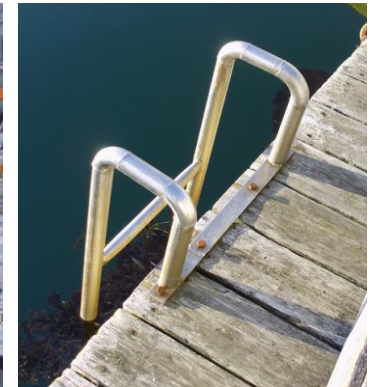
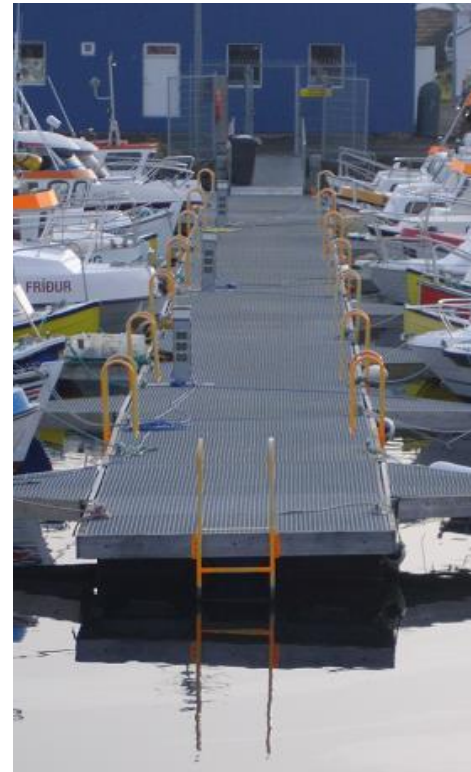
- Staðsetning stiga skal auðkennd með rauðgulum lit á bryggjukanti þannig að sjáist alls staðar af bryggjunni.

Úr 6. gr.

Stigar á flotbryggjum

- Á hvorri hlið flotbryggju allt að 20 m að lengd skal vera a.m.k. einn stigi sem næst miðju bryggjunnar. Auk þess skal vera einn stigi fyrir hverja byrjaða 15 m til viðbótar ef lengd bryggjunnar er meiri en 20 metrar. Bil milli stiga skal að hámarki vera 15 m á hvorri hlið flotbryggju.
- Ávallt skal vera a.m.k. einn stigi á þeim endagafli flotbryggju sem fjær er landi. **Á flotbryggjum með útstandandi fingrum (pöllum) sem mynda bátalægi skal vera a.m.k. einn stigi á flotbryggjunni í hverju bili milli fingra.**

Úr 7. gr.

Hvaða björgunartæki?

- Á hverri fastri bryggju með samfelldri viðlegu allt að 100 m að lengd skal vera a.m.k. eitt sett björgunartækja sem samanstendur af einum bjarghring, einum krókstjaka a.m.k. 6 m löngum og einni björgunarlykkju. Auk þess skal vera eitt sett slíkra björgunartækja fyrir hverja byrjaða 100 m til viðbótar ef lengd samfelldrar viðlegu er meiri en 100 m. Á fastri bryggju sem stendur í sjó fram með tveimur langhliðum telst aðeins önnur (lengri) hlið bryggjunnar til viðlegulengdar nema ef bryggjan er breiðari en 50 m, þá teljast allir kantar hennar til viðlegulengdar.
- Fyrir hverja flotbryggju skal vera a.m.k. einn bjarghringur, einn krókstjaki a.m.k. 3 m langur og ein björgunarlykkja, staðsett innan 25 m vegalengdar frá landenda landgangs ef björgunartækin eru ekki á bryggjunni eða landgangi hennar.

Í stað björgunarlykkju er heimilt að nota björgunarnet eða annan sambærilegan viðurkenndan búnað.

Krókstjakar skulu auðkenndir með rauðgulum lit sem skal þekja samtals a.m.k. þriðjung af lengd stjakans.

Úr 7. gr.

Björgunarlykkja eða björgunarnet?

- Í stað björgunarlykkju er heimilt að nota björgunarnet eða annan sambærilegan viðurkenndan búnað.

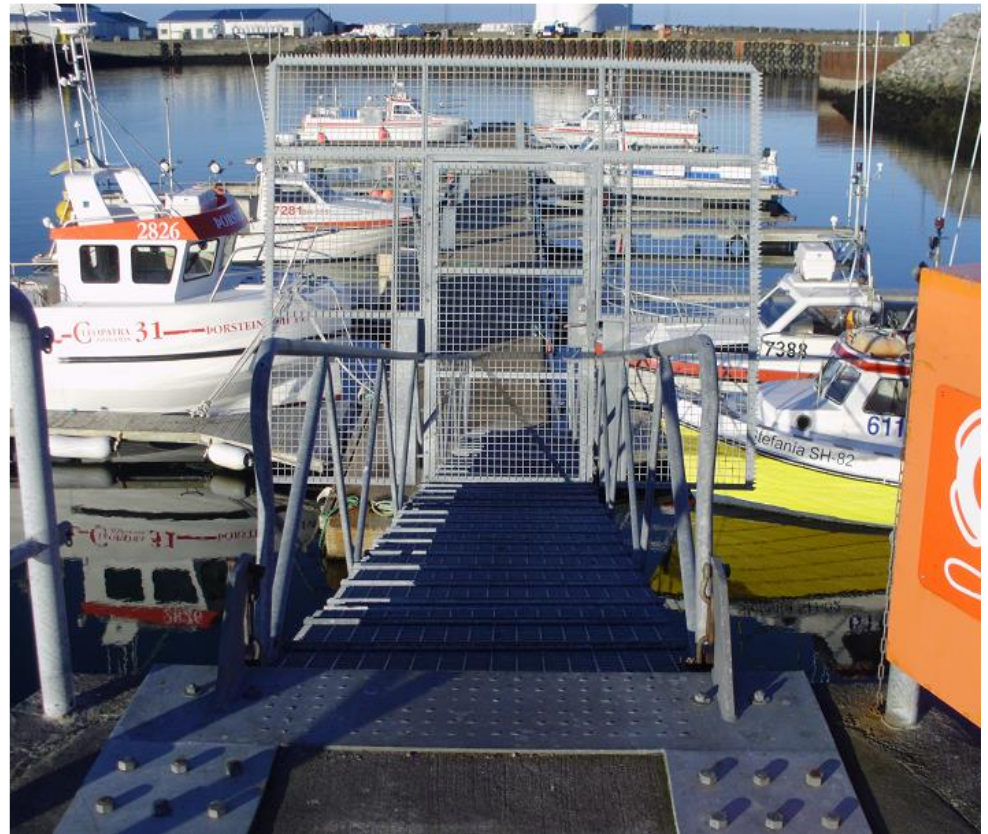
- Krókstjakar skulu auðkenndir með rauðgulum lit sem skal þekja samtals a.m.k. þriðjung af lengd stjakans.

Úr 7. gr.

Aðskilnaður hafnarsvæða

- Ef umferð um bryggju er hindruð með læsanlegu hliði eða girðingu teljast svæði aðskilin eins og um fleiri bryggjur væri að ræða.

Úr 9. gr.

Sýnileiki björgunartækja

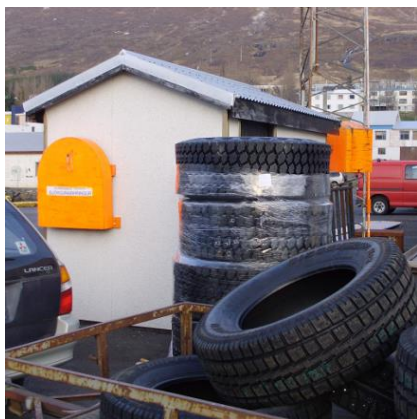
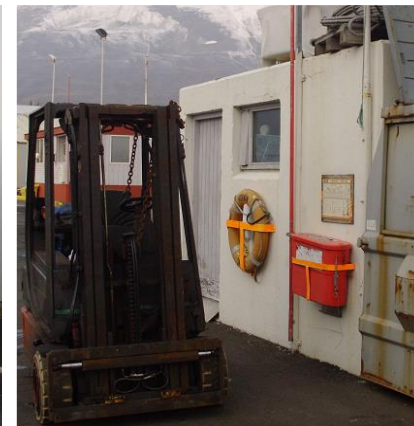
- Björgunartæki sem getið er í 6. gr. skulu geymd á vel aðgengilegum og upplýstum stöðum, greinilega merktum með rauðgulum ferhyrndum fleti a.m.k. 1 m^2 að flatarmáli og stystu hlið a.m.k. 30 cm að lengd.
- Geymslustaðir björgunartækja skulu vera sýnilegir alls staðar frá þeirri viðlegu sem þeir tilheyra.

Úr 9. gr.

Aðgengi að björgunartækjum

- Óheimilt er að hindra aðgengi að björgunartækjum eða skyggja á þau og geymslustaði þeirra með vörum, fiskikörum, gámum, ökutækjum eða öðrum hlutum.

Úr 10. gr.

Bryggjukantar

- Á hafnarsvæðum þar sem akfært er að sjó og fyrir verða bryggjur, viðlegur eða brattir kantar þar sem dýpi verður meira en 1,5 m á flóði skulu gerðir minnst 20 cm háir kantbitar svo öflugir að þeir láti ekki undan ákeyrslu eða annar jafn öflugur búnaður til að hindra útafakstur.
- Bryggjukantar skulu málaðir að innanverðu með áberandi ljósgulum lit (sbr. skilgreiningu lita í 11. gr.) eða auðkenndir með gulum endurskinsmerkjum a.m.k. 7x50 cm að stærð sem komið er fyrir með 50 cm bili milli merkja.

Úr 10. gr.

Aksturshindranir

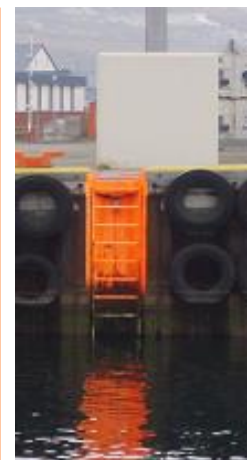
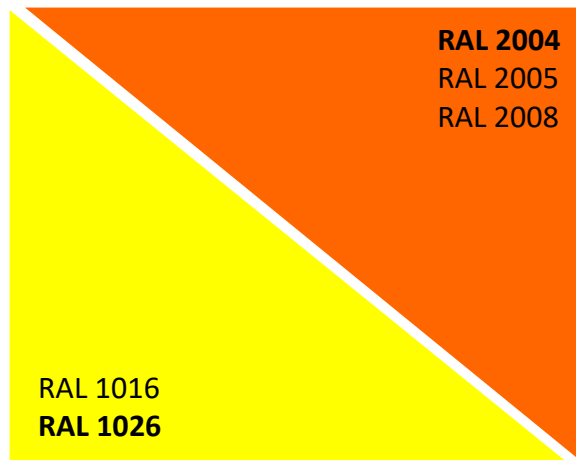
- Á hafnarsvæðum þar sem akfært er að sjó og fyrir verða bryggjur, viðlegur eða brattir kantar skulu gerðir minnst 20 cm háir kantbitar svo sterkbyggðir að þeir láti ekki undan ákeyslu eða annar jafn sterkbyggður búnaður til að hindra útafakstur.

11. gr.

Merking öryggisbúnaðar

- Allur öryggisbúnaður hafna skal merktur með samræmdum hætti. Bryggjukantar skulu vera málaðir í ljósgulum lit (RAL1026) eða merktir með gulum endurskinsmerkjum sbr. 2. mgr. 10. gr. Merkingar geymslustaða björgunartækja, stigar, staðsetning stiga, handföng við stiga og krókstjakar auk festinga, geymslubúnaðar og öryggisstanda fyrir öryggisbúnað skulu vera í rauðgulum lit (RAL2004). Sé ekki kostur á að nota liti samkvæmt þessari málsgrein skal nota liti sem líkasta þeim. Hindranir skulu málaðar með svörtum og gulum skáröndum. Stöðluð merki sem sett eru upp til frekara öryggis beri eigin lit.

Kranar

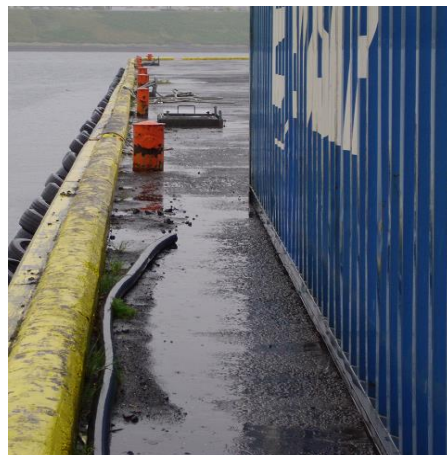
- Löndunarkranar og hafnarkranar skulu vera skráðir lögum samkvæmt og skal um búnað þeirra og notkun fara eftir fyrirmælum Vinnueftirlits ríkisins.
- Á bryggjubrún við löndunarkrana skal vera a.m.k. 1,5 m langt handrið, a.m.k. 100 cm hátt með hnélista í 50 cm hæð eða öðru sambærilega þéttu milliverki. Ef krani stendur á upphækkuðum stöpli sem stjórnandi hans stendur á skal vera sambærilegt handrið á brúnum stöpsulsins.

Úr 13. gr.

Óleyfileg geymsla á bryggjum

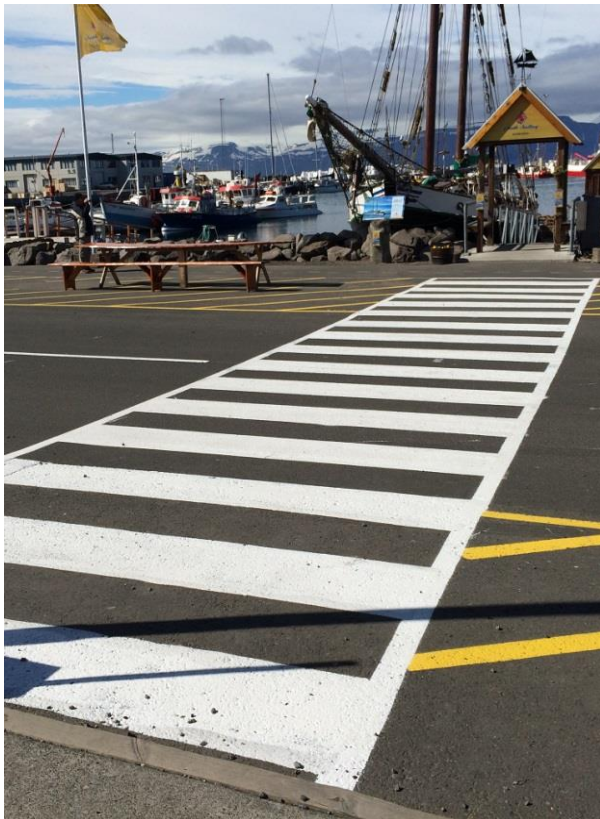
- Gáma, veiðarfæri, fiskikör, vörubretti, aðrar vörur eða búnað má ekki geyma á bryggju eða hafnarbakka nær brún sjávarmegin en 2 metra.

Úr 13. gr.

Umferð um hafnarsvæði

- Umferð um hafnarsvæði skal skipulögð þannig að sem minnst slyshætta stafi af henni fyrir þá sem um hafnir fara og þar starfa. Ökuleiðir skulu vera nægjanlega breiðar og greiðfærar og gönguleiðir yfir þær greinilega merktar.

Friðjón Axfjörð Árnason
Mannvirkjadeild Samgöngustofu
September 2017